

True to the Faith That Our Parents Have Cherished

By Elder Hans T. Boom
Of the Seventy

Käyn Herran tietä mä uskollisesti

Vanhin Hans T. Boom
seitsemänkymmenen koorumista

April 2025 general conference

Please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you.

While I was visiting the Nashville Tennessee Temple for a temple review, I was privileged to do a walk-through as part of this assignment, reviewing this beautiful house of the Lord. I was especially impressed with the painting of Mary Wanlass called *Carry On* hanging on the wall in the office of the matron.

This is the story behind the painting:

“In Missouri in 1862, the 14-year-old Mary Wanlass promised her dying stepmother that she would see to it that her disabled father [and her four much younger siblings would all make] it to the Valley of the Great Salt Lake. ... Mary drove the oxen and milk cows that pulled the wagon, in which her father [was bedridden, and] she cared for her ... siblings. After each day’s journey, she fed the family by foraging edible plants, flowers, and berries. Her only compass was the instruction she had received to keep traveling west ‘until the clouds become mountains.’

“They reached [the] Utah Valley in September, having traveled all spring and summer. Her father died not long after the family settled in Utah County, where Mary later married and raised her [own] family.”

This is an amazing story of the faith and strength of a 14-year-old young woman that can help each one of us today to “just carry on.”

“Just carry on”—or freely translated in my native Dutch language, *Gewoon doorgaan*—is also my mom and dad’s lifelong slogan.

My parents and in-laws are the pioneers in

Pyydän teitä oppimaan ja saamaan voimaa teitä ennen eläneiden ihmisten uskosta ja todistuksesta.

Kun olin vierailemassa Nashvillen temppelissä Tennesseessä temppelikatselmusta varten, osana tätä toimeksiantoa minulla oli etuoikeus kiertää läpi tämä kaunis Herran huone. Minuun teki erityisen vaikutuksen Mary Wanlassin maalaus nimeltä *Eteenpäin*, joka oli temppelinmännän toimiston seinällä.

Maalauksen taustalla on tämä kertomus:

”Vuonna 1862 Missourissa 14-vuotias Mary Wanlass lupasi kuolevalle äitipuolelleen huolehtia siitä, että hänen vammautunut isänsä ja neljä paljon nuorempaa sisarustaan pääsisivät kaikki Ison Suolajärven laaksoon. Mary ajoi härkien ja lypsylehmien vetämiä vankkureita, joissa hänen isänsä [oli vuoteenomana, ja] hän huolehti – – sisaruksistaan. Jokaisen päivän matkan jälkeen hän ruokki perheensä keräämällä syötäväksi kelpaavia kasveja, kukkia ja marjoja. Hänen ainoana suunnannäyttäjänään oli hänen saamansa ohje jatkaa matkaa länteen, ’kunnes pilvet muuttuivat vuoriksi’.

He saapuivat Utahin laaksoon syyskuussa matkattuaan koko kevään ja kesän. Hänen isänsä kuoli pian sen jälkeen kun perhe oli asettunut Utahin piirikuntaan, jossa Mary myöhemmin solmi avioliiton ja kasvatti [oman] perheen.”

Tämä on ihmeellinen kertomus 14-vuotiaan nuoren naisen uskosta ja vahvuudesta, ja se voi auttaa meitä jokaista tänä päivänä ”jatkamaan vain eteenpäin”.

”Jatka vain eteenpäin” – tai vapaasti käännettynä äidinkielelleni hollanniksi *Gewoon doorgaan* – on myös äitini ja isäni elinikäinen motto.

Vanhempani ja appivanhempani ovat

our family. They have crossed their own “plains,” just like all those who are coming into the Church, the Lord’s fold, every day. Their stories have little to do with oxen and wagons but have the same effect on future generations.

They embraced the gospel and were baptized in their young adult years. Both my parents had a difficult childhood. My father grew up on the island of Java in Indonesia. During World War II, he was forcefully separated from his family and interned in a concentration camp, where he suffered unspeakable hardships at a young age.

My mother was raised in a broken home and also suffered from hunger and the hardships of World War II. At times she even had to resort to eating tulip bulbs. Due to her father’s actions and his subsequent divorce from her mother, it was sometimes difficult for her to see Heavenly Father as a loving Father.

My parents met at a Church activity and shortly after decided to get married and sealed in the Bern Switzerland Temple. Waiting at the railway station, having spent the last of their little savings for the trip to the temple, they wondered how they would make ends meet but were confident that it would all work out. And it did!

They started to raise their family from a very humble single attic-room apartment in the heart of Amsterdam. After several years of washing their clothes by hand, they had finally saved up enough money to purchase a washing machine. Just before they would make the purchase, the bishop visited them, asking for a contribution to build the meetinghouse in Amsterdam. They decided to give all they had saved for the washing machine and continued to do the laundry by hand.

As a family we went through some hardships, just like any other family. These have only made us stronger and have deepened our faith in the Lord Jesus Christ, just like when Alma was sharing his story with his son Helaman, where he told him that he had been “supported under trials and troubles of every kind” because he had put his trust in the Lord Jesus Christ.

How did two people who experienced so many trials in their younger years become the very best parents I could ever wish for? The answer is simple: they fully embraced the gospel

sukumme pioneereja. He ovat ylittäneet omat ”tasankonsa” aivan kuten kaikki ne, joita joka päivä tulee kirkkoon, Herran laumaan. Heidän kertomuksensa eivät liity härkiin ja vankkureihin, mutta niillä on sama vaikutus tuleviin sukupolviin.

Vanhempani ottivat evankeliumin vastaan ja menivät kasteelle ollessaan nuoria aikuisia. Kummallakin vanhemmistani oli vaikea lapsuus. Isäni varttui Jaavan saarella Indonesiassa. Toisen maailmansodan aikana hänet erotettiin väkisin perheestään ja sijoitettiin keskitysleirille, missä hän kärsi sanoin kuvaamattomia vaikeuksia nuorella iällä.

Äitini varttui rikkinäisessä kodissa ja kärsi lisäksi nälästä ja toisen maailmansodan aiheuttamista koettelemuksista. Toisinaan hänen täytyi jopa turvautua tulppaanin sipulien syömiseen. Isänsä tekojen ja niitä seuranneen avioeron vuoksi äitini oli joskus vaikea nähdä taivaallinen Isä rakastavana Isänä.

Vanhempani tapasivat eräässä kirkon toiminnassa, ja pian sen jälkeen he päättivät solmia avioliiton ja tulla sinetöidyksi Bernin temppelissä Sveitsissä. Kun he odottelivat rautatieasemalla käytettyään viimeiset vähäisistä säästöistään temppelimatkaa varten, he miettivät, miten he tulisivat toimeen, mutta olivat varmoja siitä, että kaikki järjestyisi. Ja kaikki järjestyi!

He alkoivat kasvattaa perhettään hyvin vaatimattomassa, yhden huoneen ullakkohuoneistossa Amsterdamin sydämessä. Kun he olivat useiden vuosien ajan pesseet vaatteensa käsin, he olivat viimein säästäneet tarpeeksi rahaa pesukoneen hankkimiseen. Juuri ennen kuin he aikoivat tehdä ostoksen, piispa kävi heidän luonaan pyytäen lahjoitusta seurakuntakeskuksen rakentamiseksi Amsterdamiin. He päättivät antaa kaiken, mitä olivat säästäneet pesukoneeseen, ja jatkoivat pyykin pesemistä käsin.

Perheenä kävimme läpi vaikeuksia aivan kuten muutkin perheet. Ne ovat vain tehneet meistä vahvempia ja syventäneet uskoamme Herraan Jeesukseen Kristukseen, aivan kuten oli Alman kohdalla, joka kertoi pojalleen Helamanille saaneensa ”tukea kaikenlaisissa koettelemuksissa ja vastoinkäymisissä”, koska hän oli turvannut Herraan Jeesukseen Kristukseen.

Kuinka näistä kahdesta, jotka kokivat niin monia koettelemuksia nuoruusvuosinaan, tuli kaikkein parhaat vanhemmat, mitä voisin koskaan toivoa? Vastaus on yksinkertainen: he

and live by their covenants to this very day!

After more than 65 years of marriage, my mother, who suffered from Alzheimer's disease, passed away in February. My father, at the age of 92 and still living at home, visited her as often as he could until she passed away. Some time ago he mentioned to my younger siblings that the dreadful experiences in the camp in Indonesia during World War II had prepared him to patiently care for his wife for so many years as she fell ill and deteriorated from this horrible disease and also for the fateful day he had to entrust her primary care to others and could not be by her side anymore. Their motto has been and still is to "Just carry on," having a perfect hope in Christ to be raised up at the last day and to dwell with Him in glory forever.

Their faith and testimonies are a driving strength for the generations that have come after them.

In the village where my wife grew up, her parents, who were good churchgoing people, embraced the gospel as a young married couple with my wife as their two-year-old daughter and only child at that time. Their decision to become members of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints had a great impact on their lives as they were shunned by the villagers and by their family. It took many years, loving notes to family members, and service to the community before they were finally accepted.

On one occasion when my wife's father was serving as a bishop, he was falsely accused of something and was immediately released. My mother-in-law was so hurt that she asked her husband if they should continue to go to church. He answered that they of course would continue to go to church since this is not the church of men, but this is the Church of Jesus Christ.

It took some time before the truth came to light and apologies were made. What could have been their breaking point just added to their strength and conviction.

Why is it that some of us take for granted the faith and testimonies of our parents who through all their hardships have remained faithful? Do we think that they do not have a clear understanding of things? They were not and are not deceived!

ottivat evankeliumin vastaan täysin ja elävät liittojensa mukaisesti vielä tänäkin päivänä!

Yli 65 avioliittovuoden jälkeen äitini, joka sairastui Alzheimerin tautiin, kuoli helmikuussa. Isäni, joka on 92-vuotias ja asuu yhä kotona, kävi äitini luona niin usein kuin pystyi, kunnes tämä kuoli. Jokin aika sitten hän mainitsi nuoremmille sisaruksilleni, että kauheat kokemukset leirillä Indonesiassa toisen maailmansodan aikana olivat valmistaaneet häntä huolehtimaan kärsivällisesti vaimostaan niin monien vuosien ajan, kun tämä sairastui ja heikkeni tämän kauhean taudin vuoksi, ja myös kohtaamaan sen kohtalokkaan päivän, jolloin hänen oli uskottava vaimonsa perushoito muille eikä hän voinut olla enää vaimonsa vierellä. Heidän mottonaan on ollut ja on edelleen "Jatka vain eteenpäin", ja heillä on täydellinen toivo Kristuksessa siitä, että heidät herätetään viimeisenä päivänä ja he saavat asua Hänen kanssaan kirkkaudessa ikuisesti.

Heidän uskonsa ja todistuksensa ovat kantavana voimana heidän jälkeensä tuleville sukupolville.

Kylässä, jossa vaimoni varttui, hänen vanhempansa, jotka olivat hyviä kirkossa käyviä ihmisiä, ottivat vastaan evankeliumin nuorena avioparina. Vaimoni oli heidän kaksivuotias tyttärensä ja siihen aikaan ainoa lapsensa. Heidän päätöksensä liittyä Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäseniksi vaikutti suuresti heidän elämäänsä, kun kyläläiset ja heidän sukunsa alkoivat karttaa heitä. Tarvittiin useita vuosia, rakastavia viestejä sukulaisille ja palvelua yhteisölle, ennen kuin heidät lopulta hyväksyttiin.

Kerran kun vaimoni isä palveli piispana, häntä syytettiin väärin perustein jostakin ja hänet vapautettiin välittömästi tehtävästään. Anoppini oli niin loukkaantunut, että hän kysyi mieheltään, pitäisikö heidän enää jatkaa kirkossa käymistä. Appeni vastasi, että tietenkin he kävisivät edelleen kirkossa, koska tämä ei ole ihmisten kirkko vaan tämä on Jeesuksen Kristuksen kirkko.

Kesti jonkin aikaa, ennen kuin totuus tuli ilmi ja anteeksipyyntöjä esitettiin. Se, mikä olisi voinut olla heidän murtumispisteensä, vain lisäsi heidän vahvuuttaan ja vakaumustaan.

Miksi jotkut meistä pitävät itsestään selvyytenä vanhempiemme uskoa ja todistusta, kun nämä ovat pysyneet uskollisina kaikkien vaikeuksiansa läpi? Luulemmeko, ettei heillä ole selkeää ymmärrystä asioista? Heitä ei ole eksytetty eikä

They just have had too many experiences with the Spirit and can say with the Prophet Joseph, “I knew it, ... and I could not deny it.”

Don't you love the song about the army of Helaman, found in the Children's Songbook?

We have been born, as Nephi of old,
To goodly parents who love the Lord.
We have been taught, and we understand,
That we must do as the Lord commands.

Even when this might not be the case, as my mother experienced as a child, you can become one of those “goodly parents who love the Lord” and provide a righteous example to others.

Do we feel that this is absolutely true when we sing it? Do you feel that you are “as the army of Helaman” and that you “will be the Lord's missionaries to bring the world his truth”? I have felt it on so many occasions while singing this song in several FSY settings and other youth gatherings.

Or what do we feel when we sing the hymn “True to the Faith”?

Shall the youth of Zion falter
In defending truth and right?
While the enemy assaileth,
Shall we shrink or shun the fight? No!

True to the faith that our parents have cherished.

To those of the rising generation wherever you are and in whatever situation you may find yourself, please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you. It will help you understand that in order to gain or grow a testimony, sacrifices will have to be made and that “sacrifice brings forth the blessings of heaven.”

Thinking about a sacrifice that will truly bless your life, please consider and pray about the invitation of our beloved prophet, President Russell M. Nelson, when he asked “everyworthy, able young man to prepare for and serve a mission. For Latter-day Saint young men, missionary service is a priesthood responsibility. ...

“For ... young and able sisters, a mission is also a powerful, but optional, opportunity.”

You could be called as a service or a teaching missionary. Both types of missionaries contribute to the same goal of bringing souls to Christ, each

eksytetä! Heillä on vain ollut liian monia kokemuksia Hengen kanssa, ja profeetta Josephin tavoin he pystyvät sanomaan: ”Tiesin sen, – – enkä voinut sitä kieltää.”

Eikö Lasten laulukirjan laulu Helamanin sotajoukosta olekin suurenmoinen?

Kuin Nefi muinoin, niin myöskin me
Synnyimme hyville vanhemmille.
Ymmärtää saimme ja oppia,
Ett Herran sanaa on toteltava.

Vaikka näin ei ehkä olisikaan – kuten äitini koki lapsena – teistä voi tulla niitä hyviä vanhempia, jotka rakastavat Herraa ja ovat vanhurskaana esimerkkinä muille.

Tunne mekö me, että tämä on ehdottomasti totta, kun laulamme siitä? Tunnetteko te, että ”meitä, niin kuin kirjoitti Helaman, äitimme opettivat” ja että ”kun eespäin käymme, Jumalan sanan kaikk kansat kuulevat”? Olen tuntenut sen todella monta kertaa, kun olen laulanut tätä laulua useissa FSY-tilaisuuksissa ja muissa nuorten kokoontumisissa.

Tai mitä tunne me, kun laulamme laulua ”Voiko milloinkaan nuoremme”?

Voiko milloinkaan nuoremme
Väistyä pois paikaltaan,
Kun he oikeutta käyvät
Aina innoin puoltamaan? Ei!

Käyn Herran tietä mä uskollisesti, Kestän kuin pyhät ennenkin kesti.

Te, jotka kuulutte nousevaan sukupolveen – olittepa missä tahansa tai millaisessa tilanteessa tahansa – pyydän teitä oppimaan ja saamaan voimaa teitä ennen eläneiden ihmisten uskosta ja todistuksesta. Se auttaa teitä ymmärtämään, että todistuksen saaminen tai kasvattaminen edellyttää uhrauksia ja että ”uhria seuraa aina siunaus Herran”.

Kun ajattelette uhrausta, joka todella siunaa elämääne, miettikää rakkaan profeettamme, presidentti Russell M. Nelsonin, esittämää kutsua, kun hän pyysi ”jokaistakelvollista, kykenevää nuorta miestä valmistautumaan lähetystyöhön ja palvelemaan lähetystyössä. Myöhempien aikojen pyhiin kuuluville nuorille miehille lähetystyöpalvelu on pappeusvastuu. – –

Myös – – nuorille ja kykeneville sisarille lähetystyö on voimallinen muttavälinäinen mahdollisuus.”

Sinut voidaan kutsua palvelulähetysaarnajaksi tai opetuslähetysaarnajaksi. Kummankinlaiset lähetysaarnajat edistävät samaa tavoitetta

in their own unique and powerful way.

In both types of service, you will show the Lord you love Him and that you want to get to know Him better. Remember, “for how knoweth a man the master whom he has not served, and who is a stranger unto him, and is far from the thoughts and intents of his heart?”

All of us, whether we are the first generation in the gospel or the fifth, should ask ourselves, What stories of faith, strength, and celestial commitment will I pass on to the next generation?

Let us all continue in our efforts to get to know our Savior, Jesus Christ, better and to make Him the center of our lives. He is the rock upon which we must build so that when times become difficult, we will be able to stand firm.

Let us be “true to the faith that our parents have cherished, true to truth for which martyrs have perished, to God’s command, soul, heart, and hand, faithful and true we will ever stand.” In the name of Jesus Christ, amen.

tuoda sieluja Kristuksen luo, kumpikin omalla ainutlaatuisella ja voimallisella tavallaan.

Kummankinlaisessa palvelutyössä te osoitate Herralle, että rakastatte Häntä ja haluatte oppia tuntemaan Hänet paremmin. Muistakaa: ”Sillä kuinka ihminen tuntee isännän, jota hän ei ole palvellut ja joka on hänelle vieras ja on kaukana hänen sydämensä ajatuksista ja aikeista?”

Meidän kaikkien, olimmepa evankeliumin ensimmäinen tai viides sukupolvi, tulee kysyä itseltämme: Mitä kertomuksia uskosta, vahvuudesta ja selestisestä sitoutumisesta minä välitän seuraavalle sukupolvelle?

Jatkakaamme kaikki pyrkimyksiämme oppia tuntemaan Vapahtajamme Jeesus Kristus paremmin ja tehdä Hänestä elämämme keskipiste. Hän on kallio, jolle meidän täytyy rakentaa, niin että kun ajat käyvät vaikeiksi, me pystymme pysymään lujina.

Päätäkäämme siis – ”Käyn Herran tietä mä uskollisesti, Kestän kuin pyhät ennenkin kesti. Käskyillesi, oi Herrani, uskollinen olen iäti.” Jeesuksen Kristuksen nimessä. Aamen.